

Raadsvoorstel

Onderwerp Aankoop ARCG-terrein, Duinkerkenstraat 99.
Telnr. 14 050 Bijlagen 0

Registratienummer 170413-2024
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder De Wrede

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand 10 Jaar 2024
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de grond, gebouwen en overige activa van de ARCG, gelegen aan de Duinkerkenstraat 99, per oktober 2024 te kopen;
- II, de kosten van de grond, gebouwen, wegen en overige activa van de ARCG vast te stellen op een totaalbedrag van € 7.235.177,- en hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 7.235.177,-;
- III. de jaarlijkse kapitaallasten van € 169.000,- van de investering te dekken uit de vrijvallende jaarlijkse bijdrage aan de ARCG (afvalstoffenheffing);
- IV. de opbrengst van ruim € 6.000.000,- vanuit het opheffen van de GR ARCG voor de Gemeente Groningen, toe te voegen aan de voorziening afvalstoffenheffing;
- V. de gemeentebegroting 2024 op deelprogramma niveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Het bestuur van de ARCG heeft besloten de ARCG op te heffen en het terrein en o.a. het afvalbrengrstation te verkopen. Groningen is de logische kandidaat voor de aankoop. Het aankoopbedrag bedraagt 7,2 miljoen euro. De jaarlijkse kapitaallasten van 169 duizend euro van deze investering worden gedekt uit de vrijvallende jaarlijkse bijdrage aan de ARCG (afvalstoffenheffing). De huidige lasten van de ARCG worden voor 84% doorberekend aan de gemeente Groningen. Na verkoop van de bezittingen ontvangt de gemeente Groningen 84% van de liquide middelen. Het geprognosticeerde deel van deze eenmalige opbrengst bedraagt ruim 6 miljoen euro. Het voorstel is deze opbrengst toe te voegen aan de voorziening afvalstoffenheffing o.a. ter dekking van de kapitaallasten van afvalvoorzieningen, zoals de Circulariteitshub, aanpassingen aan het ARCG-terrein en daarmee de stijging van de afvalstoffenheffing te dempen.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

De ARCG is een gemeenschappelijke regeling (GR) van drie Groninger gemeenten. De deelnemende gemeenten zijn Het Hogeland, Westerkwartier en Groningen. Het gezamenlijke doel is om de inzameling en verwerking van afval- en grondstoffenstromen waar mogelijk gemeenschappelijk te organiseren. De keuze van de deelnemende gemeenten om toe te treden tot Omrin heeft consequenties gehad voor de toekomst van de ARCG als gemeenschappelijke regeling. De verwerking van de meest omvangrijke vrijkomende stromen wordt niet meer in ARCG verband georganiseerd waardoor sommige werkzaamheden wegvallen. Blijvende samenwerking gericht op het mogelijk maken van circulaire innovaties in relatie tot grondstoffen heeft meerwaarde, maar daarvoor is de formele organisatievorm van een gemeenschappelijke regeling niet per se nodig. Vanwege deze reden is door het bestuur van de ARCG formeel het besluit genomen om de GR ARCG op te heffen en het terrein te verkopen aan de gemeente Groningen. Het bestuur van de GR ARCG is zelfstandig bevoegd tot het nemen van het opheffingsbesluit van de GR.

De gemeente Groningen is de logische kandidaat om de grond en de activa van de ARCG te kopen zodat de werkzaamheden op het huidige ARCG-terrein zoals het afvalbrengstation, het klein gevaarlijk afval depot, de overslag van groente, fruit en tuinafval (GFT), grofvuil en restafval kunnen worden gecontinueerd en de GFT vergistings- en composteringsinstallatie van Omrin op het terrein kan worden gerealiseerd. Ook kan het terrein gebruikt worden voor het realiseren van circulaire doeleinden zoals het bevorderen van innovaties door startups en het beter scheiden van afvalstromen zodat ze hoogwaardig kunnen worden ingezet voor circulaire toepassingen. De medewerkers van de ARCG waren gedetacheerd vanuit de gemeente Groningen, omdat de werkzaamheden niet wijzigen blijven zij in dienst. De dienstverlening aan de andere ARCG-gemeenten wordt via privaatrechtelijke overeenkomsten voortgezet.

De aankoopwaarde is opgebouwd uit een taxatie van de grond en de gebouwen van de ARCG en de verkoopwaarde van overige activa. De grond is getaxeerd op een bedrag van 6,4 miljoen euro en de gebouwen zijn getaxeerd op een totaalbedrag van ruim 500 duizend euro. De waarde van de overige activa (machines, apparaten, installaties en overige activa) bedraagt 300 duizend euro. De totale investering komt hiermee op 7,2 miljoen euro.

Tegenover deze aankoopkosten zijn er voor de gemeente Groningen ook incidentele opbrengsten. Als deelnemer van de ARCG ontvangt de gemeente Groningen 84% van de opbrengsten van de verkoop en overige liquide middelen van de ARCG. De verwachte opbrengst voor de gemeente Groningen bedraagt ruim 6 miljoen euro.

Kader

Besluit Begroting en Verantwoording
Financiële verordening Gemeente Groningen
Gemeentewet
Routekaart Groningen Afvalvrij 2030
Gemeenschappelijke regeling ARCG

Argumenten en afwegingen

De gemeente Groningen is de enige logische kandidaat om de grond en de activa van de ARCG te kopen. Daarmee kunnen de huidige activiteiten gerelateerd aan het afvalbrengstation, het KGA-depot, de overslag van GFT, grofvuil en restafval op het ARCG-terrein worden voortgezet. Daarnaast wordt het hiermee mogelijk gemaakt om het terrein beschikbaar te stellen voor nieuwe circulaire activiteiten rondom grondstofhergebruik, zoals de komst van een nieuwe vergistings- en composteringsinstallatie van Omrin en de facilitering van startups.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Door de aankoop van de grond en de gebouwen van de ARCG kunnen inwoners van de gemeente Groningen onder dezelfde voorwaarden hun grofvuil, tuinafval en bouw- en sloopafval blijven brengen naar de Duinkerkenstraat 99. En kan de GFT vergistings- en composteringsinstallatie van Omrin op het terrein worden gerealiseerd.

Financiële consequenties

Aankoop

De aankoopprijs van 7,2 miljoen euro is opgebouwd uit de grond, gebouwen en overige activa op het ARCG-terrein. De grond is getaxeerd op een bedrag van 6,4 miljoen euro en de gebouwen zijn getaxeerd op een totaalbedrag van ruim 500 duizend euro. De waarde van de overige activa zoals machines, apparaten en installaties bedraagt 300 duizend euro.

De Begrotingswijziging van de kredietaanvraag is als volgt:

BEGROTINGSWIJZIGING INVESTERINGEN 2024 (x € 1000)						
DIRECTIE:		Stadsbeheer				
LOOPTIJD:		2024-2025				
Programma	Deelprogramma	Beleidsveld	Inc/str	Lasten	baten	Saldo te activeren
02 Leefomgeving en Veiligheid	02.1 Kwaliteit leefomgeving	02.1.2 Afval en grondstoffen	I	7235		7235
Totaal				7235	0	7235

De jaarlijkse kapitaallasten van deze investering bedragen 169 duizend euro en worden gedekt uit de vrijvallende jaarlijkse bijdrage aan de ARCG (afvalstoffenheffing). De huidige lasten van de ARCG, welke zijn gerelateerd aan de gemeente Groningen, worden grotendeels gedekt uit de afvalstoffenheffing. Na aankoop door de gemeente Groningen vervalt de jaarlijkse bijdrage aan de GR ARCG en kunnen deze middelen worden ingezet ter dekking van de exploitatielasten van het afvalbrengstation, KGA-depot, kantoorgebouw en afvaloverslagterrein Duinkerkenstraat 99. Zie onderstaande overzichten. Figuur 1 betreft de kapitaalinvestering en de berekening van de daarbij behorende kapitaallasten. Figuur 2 laat zien dat de benodigde dekking vanuit de afvalstoffenheffing na overname nagenoeg gelijk is aan de huidige situatie.

Afkortingen: ASH: Afvalstoffenheffing; ROP: Rente Opslag Percentage; KCA: Klein Chemisch Afval.

figuur 1: kapitaallasten investering

Kapitaallasten	Aankoopwaarde	kapitaallasten
Grond		
Te activeren Grond bedrag	€ 6.396.227	
Jaarlijkse rentelasten (ROP 1,7%)		€ 108.736
Gebouwen		
Te activeren Gebouwen	€ 538.949	
Afschrijvingskosten (afschrijven 30 jaar)		€ 17.965
Jaarlijkse rentelasten (ROP 1,7%)		€ 9.162 +
		€ 27.127
Overige activa		
	€ 300.000	
Afschrijvingskosten		€ 27.991
Jaarlijkse rentelasten (ROP 1,7%)		€ 5.100 +
		€ 33.091
Totaal	€ 7.235.177	€ 168.954

figuur 2: Lasten ARCG ten laste van de afvalstoffenheffing

Was	
lasten	
Bijdrage ARCG	1.876.180
Totaal bijdrage ten laste van ash	1.876.180

Wordt	
lasten	
Kosten Grofvuil	1.348.000
Kosten Huishoudelijk afval	691.000
Kosten KCA	57.800
Kapitaallasten grond, gebouwen en overige activa	168.869
Totaal lasten	2.265.669
baten	
Diverse opbrengsten (gelijk aan situatie ARCG)	420.000
Totaal baten	420.000
Totaal bijdrage ten laste van ash	1.845.669

Verkoopopbrengsten

Van belang is dat uw raad op de hoogte is dat er ook een financieel voordeel is van de aankoop van de ARCG. Na de aankoop door de gemeente Groningen wordt de ARCG opgeheven. De resterende liquide middelen worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Als deelnemer van de ARCG ontvangt de gemeente Groningen 84% van deze liquide middelen. Deze incidentele opbrengsten van de verkoop voor de ARCG zijn eind oktober 2024, na het opstellen van de liquidatiebalans, inzichtelijk. Naar verwachting bedraagt het incidentele financiële voordeel ruim 6 miljoen euro voor de gemeente Groningen. Zodra het bedrag definitief bekend is wordt dit middels een begrotingswijziging als onderdeel van de voortgangsrapportage toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing.

Voorziening afvalstoffenheffing

Uw raad heeft op 8 november 2023 bij het raadsvoorstel belastingtarieven 2024 besloten om tot 1 januari 2026 het maximumniveau van de voorziening afvalstoffenheffing van 4% van de omzet afvalstoffenheffing los te laten. Dat heeft te maken met de omvang van de kosten die de komende jaren uit de afvalstoffenheffing worden bekostigd.

De toelichting in het raadsvoorstel belastingtarieven destijds was:

We verwachten in 2023 een positief resultaat van 2,5 miljoen euro. De verwachte stand op 1 januari 2024 van de voorziening afvalstoffenheffing is 4,2 miljoen euro. We onttrekken in 2024 950 duizend euro aan de voorziening, 200 duizend euro voor dekking van de kosten van het initiatiefvoorstel afvalpreventie en 750 duizend euro om de afvalstoffenheffing te verlagen. Na onttrekking zal de verwachte stand op 1 januari 2024 van de voorziening afvalstoffenheffing 3,3 miljoen euro zijn. Uw raad heeft op 9 september 2020 besloten dat de voorziening afvalstoffenheffing maximaal 4% van de omzet afvalstoffenheffing mag zijn. Dat betekent voor 2024 een maximumhoogte van 1,6 miljoen euro. We zijn bezig met de realisatie van een Circulariteitshub. De prognose op dit moment is dat de bouw leidt tot een kostenverhoging van de afvalstoffenheffing van circa 16 euro per huishouden. Om de stijging van het tarief afvalstoffenheffing door de realisatie van de Circulariteitshub af te vlakken willen we in de periode 2025-2026 geld onttrekken aan de voorziening afvalstoffenheffing. Om dit mogelijk te maken en daarnaast voldoende middelen in de voorziening afvalstoffenheffing over te houden voor tegenvallers, groot onderhoud en gewenste aanpassingen aan het voormalige ARCG-terrein en de gebouwen en gewenste aanpassingen aan het afvalbrenghstation Vinkhuizen, waar indien van toepassing aparte voorstellen zullen worden opgesteld, stellen wij voor om tot het jaar na realisatie van de Circulariteitshub de maximumhoogte van de voorziening afvalstoffenheffing los te laten.

In het raadsvoorstel Circulariteitshub gemeente Groningen (registratienummer 30002-2024) is aangegeven dat de sloopkosten en de afwaardering van de bestaande panden ad 600 duizend euro in 2025 worden gedekt uit de voorziening afvalstoffenheffing.

In het raadsvoorstel project afval BOR 24 (registratienummer 61560-2024) stellen we voor in 2024 en 2025 627 duizend euro te onttrekken aan de voorziening afvalstoffenheffing voor de voorfinanciering van de project- en beheerkosten afval bor 24. Na deze onttrekkingen van beide bedragen is de verwachte stand van de voorziening eind 2025 2,1 miljoen euro.

De verwachte opbrengst van de liquidatie van de GR ARCG ad 6 miljoen euro is hoofdzakelijk tot stand gekomen vanuit de afvalstoffenheffing sinds de oprichting van de GR ARCG in 1985 daarom wordt voorgesteld deze incidentele opbrengst toe te voegen aan de voorziening afvalstoffenheffing. Hiermee doen we recht aan het doel waarmee deze middelen vanuit de afvalstoffenheffing zijn opgebracht.

Door de toevoeging van de opbrengst van de liquidatie van de GR ARCG ad 6 miljoen euro aan de voorziening afvalstoffenheffing is de nieuwe verwachte stand van de voorziening eind 2025 7,4 miljoen euro.

De voorziening kan ingezet worden ter dekking van lasten van investeringen binnen de afvalstoffenheffing, zoals de Circulariteitshub (jaarlijks 1,9 miljoen euro), gewenste aanpassingen aan het ARCG-terrein en het afvalbrengstation Vinkhuizen. Indien van toepassing zullen hiervoor aparte voorstellen aan uw raad worden voorgelegd. Vanuit de voorziening kunnen de komende jaren kosten worden gedekt en daarmee de hoogte van de afvalstoffenheffing worden gedempt.

Onderstaand in Figuur 3 is de verwachte stand van de voorziening afvalstoffenheffing de komende jaren weergegeven.

Figuur 3: Verloop overzicht stand voorziening Afvalstoffenheffing

Stand voorziening	Bedragen *1000 €	
1-1-2023	1.717	
	<u>1.858</u>	(dotatie jaarrekening resultaat)
31-12-2023	3.575	
	-950	(initiatiefvoorstel afvalpreventie en verlaging tarief)
31-12-2024	<u>2.625</u>	
	-627	(project afval BOR voorfinanciering)
	-600	(circulariteitshub:sloopkosten en afwaardering panden)
31-12-2025	1.398	(prognose eindstand 2025)
	<u>6.000</u>	(prognose opbrengsten verkoop arcg)
	7.398	(Prognose eindstand)

Uw raad heeft besloten om tot 1 januari 2026 de maximumhoogte van de voorziening afvalstoffenheffing los te laten. In het raadsvoorstel belastingtarieven 2025 zullen we met een voorstel komen om deze termijn te verlengen.

Overige consequenties

Geen

Vervolg

In oktober 2024 zal de verkoop van de bezittingen van de GR ARCG aan de gemeente Groningen plaats vinden.

Lange Termijn Agenda

2 oktober 2024